

Editöre Mektup

Bir aile sağlığı merkezinde kurulan sigara bıraktırma kliniği ve çalışma disiplini

Onur Öztürk^a

^a Aile Hekimliği Uzmanı, Asarcık Meydan Aile Sağlığı Merkezi, Samsun

Geliş tarihi: 15.06.2018, Kabul tarihi: 11.088.2018

Öz

Bu yazıda bir sigara bıraktırma kliniğinin çalışma pratiği ve başvuran özellikleri ele alınmıştır.

Anahtar kelimeler: Aile sağlığı merkezi, sigara bıraktırma kliniği

A smoking cessation clinic operating within a family health center and its working practices

Abstract

In this paper, we describe the working procedures of a smoking cessation clinic and outline the main characteristics of its applicants.

Keywords: Family health care center, smoking cessation center

Sayın Editör,

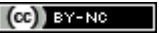
Asarcık Meydan Aile Sağlığı Merkezi (ASM) 6 no'lu aile hekimliği birimi olarak, Samsun Halk Sağlığı Müdürlüğü ve Türkiye Halk Sağlığı Kurumu ile yapılan görüşmeler sonucunda, Temmuz 2016 tarihinden itibaren eş zamanlı sigara bıraktırma kliniği yürütölmektedir. Bu kliniğin kusursuz ve standardize şekilde yürütölmesi, ayrıca mevcut ASM görevlerinin aksamaması için

haftanın belli saatlerinde, randevu usulü hasta kabul edilmektedir.

Kliniğimizde, birim nüfusuna bağlı olan veya olmayan, tarafımıza başvuran her hastaya yüz yüze görüşölerek randevu verilmekte ve not alınmaktadır. Kliniğe başvuru sayısının yüksek olmasından ötürü bazı hastalara kısa süre içerisinde randevu verilememektedir. Hastalar ağırlıklı olarak, 'esnek mesai' şeklinde tanımlanan, A sınıfı

Correspondence to: Onur Öztürk, Asarcık Meydan Aile Sağlığı Merkezi, Samsun. Tlf: 05547536566, E-posta:dr.onurozturk@yahoo.com

Copyright holder Turkish Journal of Public Health

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License. This is an open Access article which can be used if cited properly.

ASM kriterlerinden biri olan, saat 17.00'dan sonra mesaiye devam edilen günlerde değerlendirilmektedir. Terapi sürecine uyum sağlayan hastalarla, haftalık randevular ile genelde dört seans görüşülmektedir. Sigarayı bırakma girişimi herhangi bir hastalık değildir, hasta kontrol altında tutulmalı, en az dört seans ile gözlemlenmelidir.¹

Sigara bıraktırma kliniğinin rutin işleyişinde, uluslararası kabul edilmiş terapötik yaklaşımlar kullanılmakta, bağımlılık seviye ölçütü olarak Fagerstrom nikotin bağımlılık testi uygulanmaktadır.² Mayıs 2018 itibarıyla toplamda 99 farklı hastayla 255 kez yüz yüze görüşülmüştür.

Hastanın bağımlılık derecesine göre, önerilme ihtimali olan farmakolojik ajanlar pahalı ilaçlardır. Sigara bıraktırma kliniklerine, sağlık bakanlığı tarafından uygun hastalara ücretsiz olarak verilmesi amaçlı farmakolojik ajanlar sağlanmaktadır. Uygun görülen hastalara medikasyon sağlanarak, masrafsız bir şekilde sigarayı bırakmaları konusunda destek sağlanmaktadır.

Görüşmelerimizin bitiminde, hastalara telefon numaramız ve mail adresimiz verilmekte, sormak istedikleri konularda her an yardımcı olabileceğimiz söylenmektedir. Bu yaklaşım, hasta-hekim ilişkisini kuvvetlendirmekte, hekimin ne kadar yardımcı olmak istediğini hissettirmekte, hastada terapiye uyumu arttırmaktadır. İlintili herhangi bir nedenle mesai dışında bize ulaşım sağlayan hastalarda, tedavi başarı oranları daha yüksektir.

Sigara içmeyi bırakan hastalarımız, hekimin odasından hekimle beraber çıkmakta, ASM içerisindeki personel ve hastaların önünde hekim sigarayı bırakan hastayı herkese tanıtmakta ve onore etmek maksadıyla alkışlatmaktadır. Hastalar bu durumdan memnuniyet duymakta, sigarasız hayata daha çok bağlanmaktadır. Bu bir ödüllendirme mekanizması olarak kullanılmakta,³ hastaların sigaraya tekrar başlama oranını ise düşürmektedir.

Sigara bıraktırma klinikleri rutinde göğüs hastalıkları hastaneleri, eğitim ve araştırma hastaneleri, kanser erken teşhis tarama ve eğitim merkezleri, toplum sağlığı merkezleri veya tıp fakültelerinde hizmet vermektedir. Bir ASM bünyesinde eş zamanlı olarak hizmet veren Asarcık ilçesi sigara bıraktırma kliniği, merkeze uzak ilçelerde yaşayan hastalara yardımcı olabilmektedir. Toplumun primer sağlık noktası olan ASM'lerde sigara bıraktırma klinikleri açıldıkça sigara bıraktırma oranları yükselebilir.

Kaynaklar

- 1- Toraks Derneği Eğitim Kitapları Serisi, Sayı B1, Sigara Bırakma Tedavisi. Turgut Yayıncılık, Editör: Muzaffer Metintaş, Mecit Süerdem 2005, Sayfa:6.
- 2- Heatherton TF, Kozlowski LT, Frecker RC, Fagerström KO. The Fagerström Test for Nicotine Dependence: a revision of the Fagerström Tolerance Questionnaire. Br J Addict 1991;86:1119-1127.
- 3- Murat Tuncay. Alkış Üstüne. Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Hakemli Dergisi 2008;1(1): 1-9.